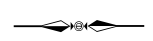

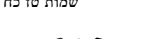
מסורת הש"ס

א (בְּרִיטָה כח: א, א) (נֶלְקָמָן מנצח: א) יומא ט: סוטה מח: [תוספתא שם פ"ג], (ד) [בְּרִיטָה טו, א] (ס) ס"א א"ע. רש"י [דע אע"ג שהרש"ל מוחק זה מטעם הנודע מ"מ הרמב"ם בסוף פ' שניעי לשמונה פרקים כתב הוספתא כדליתא לפנינו וע"ש פירושו וכן דילקוט פרשת בשלה רמז רס"א העמיק במשה ועי' סוכה כח. וצ"ב קלר. ומחזושי אגדות דהכא וכן צ"ב מספר' מלתא צעטמא וגרסאם במשה רבינו ודע דגם בלבוש דר' נתן ריש פרק י"ד איתא במשה רבינו], (ו) עדיות פ"ו מ"ו ע"ה, (ז) [תוספתא פ"ב ע"ה], (ח) [תוספתא שם], (ט) [ג"ל דעדיקן כ"ו מרגום של דק דעדיק גברי בשלה ט"ו י"ד וז"ל בתוספת' דעדיקן], (י) ר"ה יט: עדיין ט: (י) [גני ז"ל הגהרים ועי' רש"י], (י) לא יגיעו לנא כלי' רש"י,

תורה אור השלם

- ווען שבגיה בן יהואל מבני עילם ויאמר לעזרא אגדתו מעלתו בארלה'ין ונשב לשנים נבדירות מעמי הארץ ועתה יש מקוה ליישראל על זאת: עזרא ב
- וואמר יי אל יהושע קם לך למה זה אתה נפל על פניך: חקא ישראל וגם עברו את ברייתו ושאר צויותי אורחו וגם לקחו מן החרם וגם גברו וגם בקדשו וגם שמו בבקיותם: יהושע ז יא
- וואמר יי אל משה עד אנה מאנחם לשמר מצותי ותורתי: שמות טז כח

גליון הש"ס

גמרא וכשמת אפרים עליו. כעין זה בבבבט דף ו ע"ב ובבבטי יונה שם: **תוספות** ז"ה בת קול ובי' לבך קורין אותו ב"ק. עין מו"ט פרק ע"ז משה ו דינמות: ד"ה רשב"ג ובי' וי"ל דלשון תורה לחוד. עין מענית דף כט ע"א בבב"י ותוספות שם:

מוסף רש"י

כמה עיבור השנה. ימי אדר הראשון שאותו עשין עיבור לשנה (ד"ה יס).

דיני ממונות בשלשה

במוזמנין לה. שהזמין הנשיא מצערב: **השכימו** לי. מחר ז' לעלייה המיוחדת ליכב צה צית דין: **ולא לעבר שנה עלימי**. להטטרף עמכס עכשיו: **אלא ללמוד**. תורה מכס היאך תעשו: **מחמס כיסופא הוא דעבר**. שלא יכירו מי היה העולה שלא ברשות וילצינו פניו: **שזיערס לאפא**. שאכלת השום ונדף הריח: **חס ושלוס**. שאוכל השום צבואי לבית מדרשו אלא כדי שלא להלצין פניו של אוכל השום יאפתי כדי שיאלץ כולם ולא יצינו מי הוא: **משמואל הקטן**. כדלמרון: **אנחנו מעלנו**. והוא לא נשא נכרית והכניס עצמו בכלל שלא להלצין פניהם: **מיהושע**. ממעשה דיהושע שלא רלה הקדוש ברון הוא לגלות לו מי הוא החוטא והכניס את כולן בכלל שנאמר חטא ישראל צמעשה דעכן: **דילטור**. רכיל: **מאנחס**. כולן בכלל והרי כולן לא ילאו ללקוט אלא מנקלת דכתיב (שמות טו) ילאו מן העם ללקוט וגו': **משמסו נביאס רו'**. משום שמואל הקטן נקט לה הכא: **אף הוא**. הוכיח סופו ששרתה עליו שכינה שנמצא צשעת מיתמו: **שמעון וישמעאל נחנצא**. רשב"ג הנשיא ורבי ישמעאל פן אלישע כ"ג יחרגו בחרצ: **ותציריו**. כגון ר"ע ורבי חנניה בן תרדיון: **לקטלא**. לשאר מיתות ר"ע במסרקות של ברזל צפרק הרואה (בבבט דף סא:) ר' חנניה צבריפס צמסכת ע"ז (דף יח.) **לומר כן**. אותו הספר: **אלא שאין מספידין על הרוגי מלכות**. מפני ירלת המלך מיהרו לקוצרן: **ליטול רשות**. לדבר על עסקי ציבור: **מפני הדרכים**. שנמלקלו צימות החורף ומפני הגשמים^[ס] ועדיין לא נתקנו ולא יוכלו עולי רגל לצא: **תנורי פסחים**. שזולין צהס פסחיהם ונמוקן בגממי החורף ולצריכן חמה להתייצש: **ומפני גליוס ישראל**. צני הגולה הרחוקים ונשמע לבית דין שנעקרו ממקומן לעלות לרגל לעשות פסחיהם ועדיין לא הגיעו שאס לא יעצרוה^[ט] לא יריגילו לצא צפסח: **לא מפני השלג**. שלא יחדלו צכך מלצוא: **גדיים וטלאין**. שהן דקין אין מעצבין עליהן כדי שיגדלו ויעשו מהם פסחים שהרי יכול להקריצ קטנים: **גוולוס**. שצריכין לקיני יולדות צכל א"י וכן צצין וצוות שכולן משהין קיניהן עד עלותן לרגל אעפ"כ אין מעצבין על כך שיכולין להציא צני יונה צכשרים כשהם קטנים: **אצל עושין אותו סעד**. סייג וסמך לדצריהם לעבר את השנה אם צריכה לעבר מפני א' מן הדצרים שמעצבין עליהן כגון על האצבי ועל פירות האילן ואמרי' לקמן על שמים מהן מעצבין ועל א' מהן אין מעצבין הללו גדיים וטלאים וגחלות נעשו סעד ומצטרפין לאחד מהן ומעצבין: **ווימנא דאצינא לא מטא**. הוא אחד מן הסקימים שמעצבין עליהם כלקמן: **חדש**. כ"ט ימים:

תקיפי

שלישים יום רבן שמעון בן גמליאל אומר חדש רב פפא ירצו חדש רצו שלישים יום תא חוי מאי איכא בין

פרק ראשון סנהדרין

יא.

בת קול. יש אומרים שלא היו שומעין קול היוצא מן השמים אלא מתוך אותו קול יוצא קול אחר כמו פעמים שאלס מכה צכח ושומע קול אחר היוצא ממנו למרחוק ואותו קול היו שומעין^[ס] לכך קורין אותו צת קול: **מפני** ג' סימנין דלקמן משום דעל שנים מהן מעצבין אצל הני אפילו אחד מהני מעצבין וצצרייתא צצסמוך גצי גדיים וטלאים וגחלות שלא פרחו נמי לא חשיב להו משום דאהנך צצסמוך אפי' אשנים מהם אין מעצבין עליו אלא שעושין אותו סעד עס אחד מג' סימנים: **וּמַפְנֵי גְלוּיּוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁנַעֲקְרוּ מִמְּקוֹמָן**. משום דהנך דיחצי צא"י אין צריך לעבר דאפי' האחרון יכול להגיע מר"ח ניסן עד פסח כדתינא פ"ק דתענית (דף י.) גצי שאלת גשמים ט"ו יוס אחר החג כדי שיגיע האחרון צצצשראל לנהר פרס: **רַשֵּׁיב"ג אוֹמֵר חֹדֶשׁ**. הכא משמע דחדש סתם הוא חדש חסר וכן צפרק המדיר (כמוצות דף עב.) גצי חדש מלא וחדש חסר איכא צניייהו וקשה צצסוף החולץ (יבמות דף מח: ושם) אמרינן ירח שלשים ימים שלשים וכן צצפרק קמא דמויר (ס. ושם) פריך ואימנא שלשים כדכתיב עד חדש ימים וי"ל^[ט] דלשון תורה לחוד ולשון חכמים לחוד א"נ הכא וצנהמיר דקאמר ת"ק שלשים מוכחא מילתא דלדין מנא חדש חסר: (וע"ע תוס' כמוצות עא. ד"ה רצ):

ממעטני

לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו וגושב נשים נבריות מעמי הארץ ועתה יש מקוה לישראל על זאת ושכניה בן יהואל מהיכא גמר לה מיהושע דכתיב י'וואמר ה' אל יהושע קום לך למה זה אתה נופל על פניך חטא י' ישראל אמר לפניו רבש"ע מי חטא אמר לו וכי דילטור אני לך הטל גורלות ואיבעית אימא ממושה דכתיב^[צ] עד אנה מאנחם ת"ר^[ט] משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישראל ואף על פי כן היו משתמשין בבת קול פעם אחת היו מסובין בעליית בית גוריה ביריחו ונתנה עליהם בת קול מן השמים יש כאן אחד^[טז] שראוי שתשרה עליו שכניה^[טז] (כמשה רבינו) אלא שאין דורו זכאי לכך נתנו חכמים את עיניהם בהלל הזקן *וכשמת אמרו עליו הי חסיד הי עניו תלמידו של עזרא שוב פעם אחת היו מסובין בעליה ביבנה ונתנה עליהם בת קול מן השמים יש כאן אחד שראוי שתשרה עליו שכניה אלא שאין דורו זכאי לכך נתנו חכמים את עיניהם בשמואל הקטן וכשמת אמרו עליו הי חסיד הי עניו תלמידו של הלל אף הוא אמר בשעת מיתתו שמעון וישמעאל לחרבא וחברוהי לקטלא ושאר עמא לביוא ועקן סגיאן עתידן למיתי על עלמא ועל יהודה בן בבא בקשו לומר כן אלא שנמטרפה שעה שאין מספידין על הרוגי מלכות ת"ר^[יז] אין מעברין את השנה אלא אם כן ירצה נשיא ו'ומעשה ברבן גמליאל שהלך ליטול רשות אצל שלטון אחד שבסוריא ושהה לבא ועיברו את השנה על מנת שירצה רבן גמליאל וכשבא ר"ג ואמר רוצה אני י'נמצאת שנה מעוברת תנו רבנן י' אין מעברין את השנה אלא אם כן היתה צריכה מפני הדרכים ומפני הגשרים ומפני תנורי פסחים ו'מפני גליות ישראל שנעקרו ממקומן ועדיין לא הגיעו י'אבל לא מפני השלג ולא מפני הצינה ולא מפני גליות ישראל שלא עקרו ממקומן ת"ר^[יח] אין מעברין את השנה לא מפני הגדיים ולא מפני הטלאים ולא מפני הגוולות שלא פירחו אבל עושין אותן סעד לשנה י'כיצד רבי ינאי אומר משום רבן שמעון בן גמליאל מהודיעין אנחנא לכון דגזוליא רכיכין ואימריא^[יט] דערקין ווימנא דאביבא לא מטא ושפרת מילתא באנפאי ואוסיפית על שתא דא תלתין יומין מיתיבי כמה י'עיבור השנה באנפאי יום רבן שמעון בן גמליאל אומר חדש רב פפא ירצו חדש רצו שלישים יום תא חוי מאי איכא בין תקיפאי

לא הגיעו אבל לא מפני השלג ולא מפני הצינה ולא מפני גליות שלא נעקרו ממקומן]. וסוגיא כי הא דת"ר משום רשב"ג מהודיעין אנחנא לכון דגזוליא רכיכין ואמריא דערקין ווימנא דאביבא לא מטא שפרת מלתא

פא א ב מיי פ"ד מהל' קידוש החדש הלכה י והלכה יב:

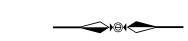
פח ד מיי שם הל' ה:

פט ד מיי שם הלכה ו:

צ ה מיי שם הלכה ז:

צא ו מיי שם הל' ח:

צב ז מיי שם הל' ט:

רבינו חננאל

במוזמנים לה מעשה ברבן גמליאל שאמר השכימו שבעה לעלייה עלה ומצא שמונה. אמר מי שעלה שלא ברשות ירד אמר שמואל הקטן אני עליתי שלא ברשות ולא לעבר עלייתי אלא ללמוד הלכה הוצרכתי פי' כל המשכימין המקדימין ונכנסין בעלייה מן המוזמנין והעולה אח"כ הוא העולה שלא ברשת כי רבן גמליאל לא הרשה לעלות אלא ז' והנכנס אחר שנכנסו ה' משניי. ולא שמואל הקטן היה אלא אחר היה וידוע היה אלא לא רצה לכוותו ופי' בירושלמי שלא עיבורה באותו היום אלא הפליגו אותו היום בברכי תורה ועיבורה ביום אחר. ושמואל הקטן עשה כך שלא להחביש העולה שלא ברשות. שלמד שמואל הקטן משכניה בן יחיאל ושכניה למדה מהירושע וכן מצינו ברי' חייא שעמד ויצא ממושבו של ר' כאשר שמע לו שאמר מי שאכל שום יצא ולא כי ר' חייא הוא שאלו שום אלא שלא להחביש מי שאכלו. ור' חייא למד מר' מאיר ור' מאיר למד מזה המעשה של שמואל הקטן ושמואל למד משכניה ושכניה מיהושע. כלומר לא ביקש הקב"ה לפרסם החוטא אלא ע"י גורלות: **פ"ה** דילטור רכיל: **ת"ד** משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוחי' מישראל. ועדיין היו משתמשים בב"ק ניתנה עליהן ב"ק מן השמים ש בן אדם אחד שראוי שתשרה שכניה עליו אלא שאין דורו ראוי לכך נתנו חכמים עיניהן בהלל הזקן וכשמת אמרו עליו הי עניו הי חסיד מתלמידיו של עזרא. וכן עוד ניתנה עליהן בת קול בענין הזה ונתנו חכמים עיניהם בשמואל הקטן.

וכשמת אמרו עליו הי עניו הי חסיד תלמידו של הלל ואף על רבי יהודה בן בבא ביקשו לומר כן אלא שנמטרפה שעה כז'. אף הוא שמואל הקטן אמר בשעת מיתתו בענין נבואות. שמעון וישמעאל לחרבא וחברוהי לקטלא (השנה אלא אם כן היתה צריכה לכך ומפני הדרכין ומפני הגשרין ומפני תנורי פסחין ומפני גליות שנעקרו ממקומן ועדיין